

Uso de «b» e «v»

Úsase «b»

1. En interior de palabra, despois de «m»: *lombo, cambiar, pomba...*
2. En todas as formas dos verbos rematados en *-bir* (*escribir, recibir, rubir, prohibir, suscribir...*): *escribo, recibías, rubirá, prohibiron...*

Excepción:

vir, vivir, servir e os seus derivados.

3. En todas as formas dos verbos rematados en *-buir* (*atribuír, distribuír, contribuír...*): *atribuín, distribúes, contribuirán...*
4. En todas as formas dos verbos *beber, caber, deber, haber, lamber, saber* e *sorber*: *bebo, coubo, deberá, lambía...*
5. Nas terminacións do copretérito (pretérito imperfecto) de indicativo dos verbos da 1.ª conjugación: *falaba, cantabas, bailabamos...*

6. Nas palabras que comezan por *bu-*: *bubela, bufanda, buscar, budista, burla...*

Excepción:

vulgo, vulnerar, vulto, vulva, vurullo e os seus derivados.

7. Nos casos en que o son [b] vai seguido doutra consoante: *branco, público, súbdito, abstenerse...*

Excepción:

acivro, ávrego e *ovni*.

8. Nas palabras cos prefixos *biblio-* ('libro'), *bi-* ou *bis-* ('dous'), *bio-* ('vida'), *sub-* ('baixo'): *bibliografía, bimotor, bioloxía, subatómico...*
9. Nas palabras derivadas ou compostas doutras que tamén se escriben con «b»: *polbo* → *polbeira*, *brazo* → *antebrazo...*
10. Por criterios etimolóxicos, en: *abelá, autómobil, bafo, balde, baleiro, beira, billa, bolboreta, biscaíño, fibela, gabia, gabián, marabilla, móbil, nobelo, polbo, reben-tar, ribeira, trobar, trobador, Xabier* e os seus derivados.

Úsase «v»

1. En interior de palabra, despois de «b», «d» e «n»: *obvio, advertir, inverno...*
2. En todas as formas dos verbos rematados en *-servar* (*reservar, conservar...*) e *-versar* (*conversar, terxiversar...*): *reservade, conservo, conversaron...*

3. En toda a conjugación dos verbos *estar, ir, ter, servir, ver, vir* e *vivir*: *estiven, vou, tivera, vexas, vivín...*

Excepción:

o copretérito do verbo *estar* (*estaba, estabas...*).

4. En todas as formas dos verbos rematados en *-ver* (*absolver, ferver, mover, ver, volver...*): *absolveron, fervía, moveu, verás...*

Excepción:

beber, caber, deber, haber, lamber, saber, sorber e os seus derivados.

5. Nos nomes dos números: *nove, vinte, vinte e un...*

6. Nos adxectivos rematados en *-ave, -avola, -eve, -evola, -ivola*: *grave, oitavo, leve, novicia...*

Excepción:

árabe.

7. Nas palabras que comezan por *di-*: *divagar, divino, dividir, diversión...*

Excepción:

dibásico/a.

8. Nas palabras co prefixo *vice-* ('cargado de rango inferior') ou co sufixo *-vorola* ('comer'): *vicepresidenta, insectívoro...*

9. Nas palabras derivadas ou compostas doutras que tamén se escriben con «v»: *inverno* → *invernadoiro*, *vento* → *papa-ventos...*

10. Por criterios etimolóxicos, en: *acivro, avó, avoa, avogado, caravel, chubasco, covarde, Cristovo, escarvar, escaravello, Estevo, esvelto, garavanzo, gravar, gravata, pavillón, trevo, varanda, varredor, varrer, vasoira, vermello, verniz, verza, voda, voitre, vulto, xavelina* e os seus derivados.

Actividades

1. Indica, co número adecuado, que regra de uso de «b» ou «v» afecta ás palabras destacadas destas oracións.

- Meu pai fixo **v**inte **b**uratos co seu trade.
.....
- Despois do accidente, sinto unhas dores **l**eves no **b**razo dereito.
.....
- O **v**icepresidente dixo que se **prohib**iría fumar durante as roldas de prensa.
.....
- Onte fun **v**er ao porto un **sub**marino inglés.
.....
- Ese ancián **div**írtese moito xogando co seu **b**isneto.
.....
- Na miña factura de teléfono **hab**ía dez chamadas **interprov**inciais.
.....
- Algúns **in**ventos **contri**buíron enormemente ao progreso da humanidade.
.....
- O karateka galego dixo que aínda **conserv**a forzas para o último **comb**ate.
.....

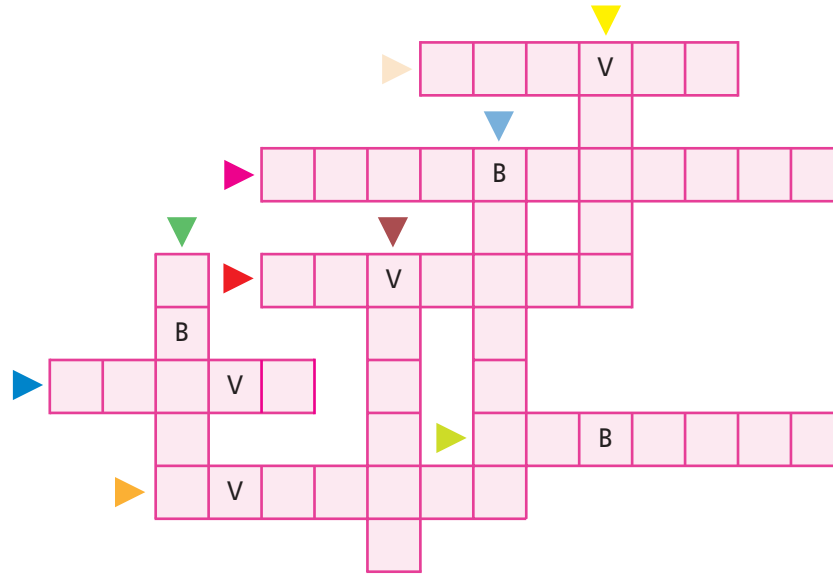
2. Completa con «b» ou «v» segundo conveña. Repara en que os ocos sempre están en verbos.

- O náufrago descri.....iu aos periodistas como sobre.....i.....iu naquel illote durante tres semanas.
 - Eu creo que con.....ersar con el resol.....ería o problema, pero Ana di que non ser.....iría para nada.
 - Por sorte, onte reser.....ei os dous últimos cuartos que ha.....ía libres nese hotel.
 - Non conci.....o como eles me atri.....úen a min esas palabras: eu nunca dixen tal cousa.
 - Con.....én que vos inscri.....ades nese curso de ioga canto antes.
 - O presidente dixo que non sa.....ía que o seu conselleiro mal.....ersara fondos públicos.
 - Eu só inter.....ín na reunión para dicir que subscri.....ía por completo as palabras de Paula.
 - O químico disol.....eu os compoñentes en auga e logo distri.....uíu a mestura en tubos de ensaio.
- Clasifica os verbos anteriores segundo leven «b» ou «v». Anota as formas de infinitivo.

Verbos con «b»	Verbos con «v»
.....	
.....	

3. Resolve este encrucillado. Xa puxemos as letras «b» ou «v» como axuda.

▶ Franxa de terra que está ao lado dun río, dun lago ou do mar.	▶ Que é delgado e de boa figura.
▶ Árbore silvestre con espiñas na marxe das follas que se usa moito como adorno no Nadal.	▶ Persoa que ten como profesión aconsellar en asuntos relativos á xustiza e defender os intereses dalgunha das partes que interveñen nun xuízo.
▶ Que carece de distinción ou de gusto, ordinario.	▶ Que causa admiración por ter calidades ou características superiores ás dos demais.
▶ Elevación na superficie de algo ou dureza no interior dalgunha cousa.	▶ Que non contén nada no seu interior.
▶ Herba que xeralmente ten as follas agrupadas de tres en tres.	▶ Froito seco comestible.

— Completa agora coas palabras anteriores estas oracións.

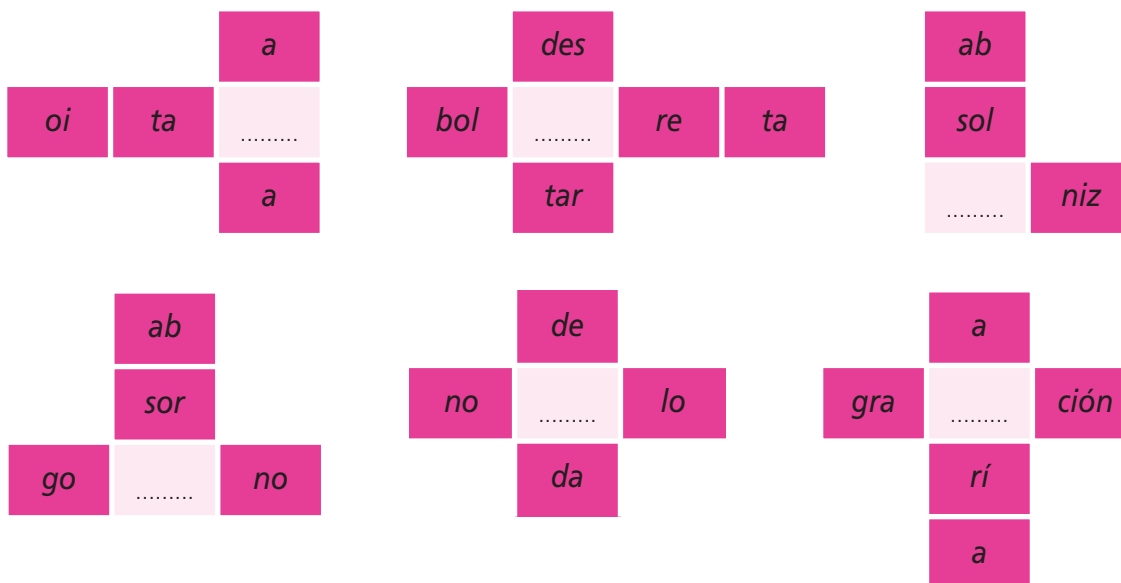
- Aproveitei un baúl para gardar todas as mantas.
- O meu decidiu recorrer a sentenza do xuíz.
- Non escaches as cos dentes, que aínda vas romper un.
- Sen dúbida, a ópera que máis me gusta é *As vodas de Fígaro* de Mozart: paréceme unha obra
- Non é aconsellable acampar na do río porque nesta época do ano adoita haber asolagamentos.
- A meu pai van quitarlle no hospital un de graxa que ten nas costas.
- Se atopas un de catro follas, gádao porque din que dá boa sorte.
- O costume de usar pólas de no Nadal pode poñer en perigo a supervivencia deste arbusto.
- Cristovo é moi : sempre está cuspiendo e dicindo barbaridades.
- Ela ten unha figura tan que podería traballar de modelo de pasarela.

Actividades

Uso de «b» e «v»

4. Indica a sílaba que falta nestas palabras cruzadas. En cada caso, esta sílaba leva «b» ou «v».

—Crea un breve texto no que introduzas, con sentido, as palabras anteriores.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Pon «b» ou «v» nos ocos segundo corresponda.

A....riuse o semáforo e pisei o acelerador ata o fondo. O motor ruxiu como as estas cando están en celo. Metín a segunda e agarrei con forza o olante; non se deron conta ata que esti....en enri....a deles. Non ti....eron tempo nin de mo....erse; le....antaron ó aire as súas mans mara....illosas intentando determe, pero xa era inútil. Tireime a eles como me tira....a á ne....e da montaña, sa....endo que duraría pouco, que deseguida todo estaría porco e enlurdiado.

E así foi. Agora ostede faga o que queira. Entón dixéronme que só tiña dúas saídas: ou a cadea por criminal ou o manicomio por tolo. A miña muller pensou que isto era mellor e dixo o que lle mandou o a....ogado. A min tanto me da....a, así que calei. Ó comezo ela íñame er todos os días de isita, e despois cada ez menos. E agora ostede, despois de tantos anos, empéñase en otarme fóra, para que refaga a miña ida, di, pero, ¿que ida? A min só hai unha cousa que me apetece ol....er facer.

....ostede é no....o, doutor, e é unha oa persoa: para comigo a falar e a otar un cigarro. Por iso lle quería contar todo isto antes de marchar, para que despois non se diga...

Marina Mayoral, *Querida amiga*

6. Completa as oracións coa palabra adecuada de cada par.

bestiario - vestiario

- Nese medieval aparecen seres como a harpía, o dragón, o unicornio...
- O adestrador e os xogadores, reunidos no , estudaron a táctica para o segundo tempo.

rabo - ravo

- Na nosa horta temos cebola, tomate, ... e leituga.
- O axúdalle ao gato a manter o equilibrio nos seus saltos.

bobina - bovina

- Vai á ferraxaría e compra unha de arame de aceiro.
- A peste provocou a morte de milleiros de vacas en moitos países.

cabo - cavo

- O cumpriu ao pé da letra as ordes do sarxento.
- Se queres eu os buratos e despois ti plantas as árbores.
- No Touriñán hai un fermoso faro.

balor - valor

- A froita xa ten e cheira mal: hai que tirala.
- O deste apartamento aumentou moito desde que o comprei.

rebelar - revelar

- Que non se che ocorra a ninguén o meu segredo.
- Manuel dixo que non atura máis e que hoxe se vai contra o seu xefe.

ben - ven

- Fun á óptica cos meus avós e agora eles, coas súas lentes novas, ... moito mellor.
- Paréceme a túa proposta. Penso que debemos facer o que dis.

baga - vaga

- Os meteorólogos descartan que este ano se produza unha de calor como a do 2003.
- Teño unha idea do que puido ocorrer alí, pero prefiro que mo contes ti.
- Helena é a persoa máis que coñezo. Nun mes foi incapaz de rematar ese traballo.
- Miña nai fai un saboroso licor coas do sabugueiro.

Actividades

7. Asocia, con frechas, cada palabra co seu significado (ou significados) e despois crea oracións para cada caso.

bela Peza de lona ou tea resistente usada para recibir o vento e facer avanzar unha embarcación.
vela Fermosa, que resulta agradable e harmoniosa nas formas.

-
-

abalar Mover, axitar ou facer oscilar unha cousa sen cambiala de lugar.
aval Darlle a alguén a garantía de pagar en caso de que non poida facelo o que está obrigado.

-
-

bate Aquel que fai vaticinios, adiviño, profeta.
vate Pau usado nalgúns deportes, como o béisbol, para golpear a pelota.

-
-

botar Dar ou emitir un voto.
votar Tirar ou lanzar unha cousa mediante impulso.

-
-

balón De Valonia (Bélxica) e modalidade do francés falada nesta zona.
valón Pelota grande que se utiliza en varios deportes.

-
-

nabal Terreo plantado de nabos.
naval Relativo aos barcos e á navegación.

-
-

bago Sen precisión, sen detalle.
vago Uva, considerada individualmente.
 Que non é amigo de traballar, preguiceiro, lacazán.

-
-
-